

Obsah

Prolog knižního vydání	7
Úvod	8
Část první: Kontext výkladu – pokusy o překonání moderny	9
Úvod	11
1. Moderna, postmoderna, překonání moderny	13
1.1.2 K modernímu problému svobody	17
1.1.3 Vědecký rozum, moderna a postmoderna	18
1.2 Církev a moderní vědomí	20
1.2.1 Znaky moderního vědomí	20
1.2.2 Podíl církve na vzniku moderního vědomí	21
1.2.3 Obrana církve před moderním vědomím	22
1.2.4 Církev a krize moderního vědomí	22
1.3 Postmoderna jako překonání moderny	24
1.3.1 Diskuse v okruhu Petera Koslowského	24
1.3.2 Postmoderna jako pokus korigovat sekularizaci (R. Pietsch)	30
2. Teze o sekularismu a její osudy	33
2.1 Problém přizpůsobení církve moderně v pohledu P. L. Bergera	33
2.2 Teze o sekularizaci v pohledu historiků	36
2.3 Teze o sekularizaci v diskusi filosofů a teologů	40
2.4 Současnost jako desekularizace?	43
3. Franz von Baader – vzor možného postoje?	47
3.1 Baader jako liberální katolík	47
3.2 Charakter Baaderova uvažování	48
3.3 Vztah vědy a náboženství	49
3.4 Baaderovo organicko-dialektické pojetí církve	51
3.5 Výhledy	52
Část druhá: Metodologie	53
Pokušení metodologického relativismu	55
4. Hledání nových přístupů	59
4.1 Autobiografická úvodní poznámka	59
4.2 Příklady syntetického a integrativního myšlení	60
4.3 Analýza struktury Wilckensovy argumentace	61
4.4 Ke genezi ekumenického myšlení	62
4.5 Současná fáze ekumenicko-teologického uvažování: G. A. Lindbeck	64
4.6 Jiné přístupy	65
5. Postliberální (postkritická) metoda G. A. Lindbecka	69
5.1 Postliberální kulturně-lingvistický přístup k náboženstvím podle George Lindbecka	69
5.2 Lindbeckova metoda v podání a kritice Marka Knappa	75
5.3 „Postliberální rodokmen“	77
6. Diskuse o Lindbeckově metodologické koncepci	79
6.1 Problém fundacionalismu	79
6.1.1 V diskusi s evangelikály	79
6.1.2 V diskusi s katolickou teologií	83

6.2	Vztah k analytické filosofii	90
6.3	Problém fideismu	98
6.4	Vztah k americkému pragmatismu	100
6.5	Ekumenické podněty výše probraných autorů	102
6.6	Závěry diskuse	104
6.7	Sondování možností kulturně-lingvistického přístupu v našem prostředí	105
Část třetí: Obnovená četba Písma svatého		109
Úvod		111
7.	Hledání postkritické biblistiky	112
7.1	Stuhlmacherova (sebe-)kritika historicko-kritické metody	112
7.2	Pannenbergova kritická recepce historicko-kritické metody	114
7.3	Wilckensova snaha o revizi historické kritiky	116
7.4	Postmoderna jako konec monopolu historické kritiky dle Klause Bergera	118
7.5	Kritika historicko-kritické školy z pozic textové pragmatiky	119
8.	Obnovená četba Písma	123
8.1	Základy – Hans W. Frei	123
8.1.1	Freivoje pojetí proměn přístupu k Bibli v novověku jako ústupu realistického čtení	123
8.1.2	Primát „literálního čtení“ biblického narrativu v křesťanské tradici	126
8.1.3	Frei jako postliberální teolog	132
8.2	Rozvinutí – George Lindbeck	134
8.2.1	Písmo svaté, konsens a společenství	134
8.2.2	Postkritická obnova klasické premoderní hermeneutiky	139
8.2.3	Intratextuální hermeneutika zahrnující církev a svět	141
8.2.4	Lindbeckova pozice vůči Barthovi	142
8.2.5	Vývoj Lindbeckovy pozice koncem devadesátých let	144
9.	Diskuse	145
9.1	Diskuse postliberálů s evangelikály a reformovanými	145
9.1.1	Diskuse na Wheaton Theology Conference	145
9.1.2	Kevin J. Vanhoozer	150
9.2	Diskuse s teologií katolické orientace	155
9.2.1	Bruce D. Marshall	155
9.2.2	David Tracy	159
9.2.3	Avery Dulles	160
9.2.4	Stephen E. Fowl – pluralita doslovných smyslů u Tomáše	161
9.2.5	H. U. von Balthasar příkladem postkritické interpretace?	162
9.3	Diskuse s judaisty?	162
Závěry třetí části		168
Obnovený vztah k Božímu slovu		168
Závěr práce		186
Epilog knižního vydání		191
Literatura		193